

امروز می‌خواهیم به یکی از سه روستای شگفت‌انگیز دنیا سر بزیم! خیالتان راحت! لازم نیست سفر دور و درازی برویم. روستا همین نزدیکی‌هاست... همین‌جا... در ایران خودمان! آماده‌اید؟!

می‌خواهیم به شصت و دو کیلومتری شهر تبریز سفر کنیم. وقتی از سمت غرب تبریز به طرف شهرستان اسکو حرکت می‌کنیم بعد از عبور از رودخانه و دره‌ای سرسبز به منطقه‌ای کوهستانی سهند می‌رسیم همان جایی که روستای کله قندی «کندوان» را در آغوش گرفته است.

کم‌کم از پشت درخت‌ها و مراتع سرسبز ده‌ها خانه سنگی ظاهر می‌شوند که از دور شبیه کله‌قند هستند. این روستای کله‌قندی به کندوی زنبور هم شباهت دارد و شاید به همین دلیل باشد که اسمش را کندوان گذاشتند. روستای صخره‌ای کندوان یکی از سه روستای صخره‌ای و زیبای دنیاست که اهالی آن خانه‌هایشان را از دل صخره‌های کوه به شیوه متفاوت و زیبایی کنده‌اند. اما در میان همین سه روستا هم کندوان یک استثنا به شمار می‌آید چرا که

دیگر کسی در «کاپادوکیه» ترکیه و «داکوتا»ی امریکا زندگی نمی‌کند اما کندوان تبریز هنوز هم نفس می‌کشد و زندگی روزمره با همه قشنگی‌هایش در آن جریان دارد.

در دل تپه‌های سنگی سهند که ارتفاع بعضی از آنها به چهل متر هم می‌رسد آغل - انبار و اتاقک‌های زیادی برای زندگی حفر شده است. بعضی از این خانه‌ها دو یا سه و حتی چهار طبقه هستند. این طبقات از داخل خانه با هم ارتباطی ندارند و برای رفت و آمد به آنها باید از پله‌های سنگی زیبایی عبور کرد که در نمای خارجی قابل مشاهده‌اند. طبقه‌ی هم کف این خانه‌ها بیشتر به عنوان اصطبل مورد استفاده قرار می‌گیرد. طبقه‌ی دوم و سوم محل سکونت افراد خانواده است و طبقه‌ی چهارم نقش انبار خانه را دارد.

برای تأمین روشنایی خانه در طبقات بالایی پنجره‌هایی چوبی نصب شده است که وظیفه نورگیری را به عهده دارند. وقتی وارد این خانه‌های دنج و سنگی می‌شوی می‌بینی که تمام دیوارها و طاقچه‌های خانه را به

شیوه تقریباً نامنظمی از دل سنگ‌های تراشیده‌اند اما این بی‌نظمی نه تنها آزار دهنده نیست که بسیار هم زیبا و صمیمی و دلنشین است. وقتی این زیبایی دو چندان می‌شود که ترکیب رنگ‌های بسیار شاد و هنرمندانه گلیم‌ها و فرش‌ها و پرده‌های روستایی را بر متن خاکستری و سنگی خانه‌ها مشاهده می‌کنی.

خانه‌های کندوانی دودکش ندارند و به همین علت نمی‌توانند دود تنورها را به بیرون از ساختمان هدایت کنند.

برای همین آنها آشپزخانه را خارج از خانه‌هایشان ساخته‌اند!

این خانه‌ها در زمستان گرم و مطبوع و در تابستان خنک هستند. حالا بیایید از خانه‌های کله قندی بیرون بیاییم...

در بین دو خانه کله قندی شیاری شبیه به کوچه ایجاد شده است و گاهی روی این شیاری پل چوبی نصب شده است که دو خانه را به هم وصل می‌کند به این ترتیب اهالی دو خانه می‌توانند با عبور از روی این پل چوبی به خانه هم رفت و آمد کنند. روستای

گردشگر پذیری خالی از دردرس نیست و تعدادی از ساکنان این روستا از رفت و آمد این همه گردشگر دوربین به دست در محل زندگیشان چندان راضی به نظر نمی‌رسند. آنها گردشگران را مزاحم خود می‌دانند و از اینکه این میهمانان ناخوانده می‌خواهند به داخل خانه‌هایشان بروند و زندگی آنها را ببینند و از خانه و خانواده آنها عکس و فیلم بگیرند ناراحت هستند و معتقدند که کندوان بیش‌تر از آنکه نمایشگاه و تفریحگاه باشد خانه و کاشانه‌ی آنهاست.

تعدادی از روستاییان هم از حضور این همه گردشگر خوشحال و راضی به نظر می‌رسند چون این رفت و آمدها باعث می‌شود محصولاتشان بیش‌تر به فروش برسد و یا روستاییان را به عنوان راهنمای گردشگران صاحب درآمد کند و...

امیدوارم روزی فرصت پیدا کنید تا بهشت کندویی را از نزدیک ببینید.

اولین کسانی که برای زندگی و سکونت به روستای کندوان مهاجرات کردند مردم روستایی به نام «حیله‌ور» بودند. این روستا در دو کیلومتری غرب کندوان واقع شده بود و مردم آن در قرن هفتم هجری برای در امان ماندن از حمله مغول‌ها به دشتی در مقابل کندوان مهاجرت کردند. آنها به تدریج درون صخره‌های کله قندی را حفاری کرده و برای خودشان پناهگاه‌ها و خانه‌هایی امن ساختند. این روستای زیبا امروزه در فهرست آثار ملی کشورمان به ثبت رسیده است و سالانه حدود سیصد هزار گردشگر از آن دیدن می‌کنند.

روستای کندوان در حال حاضر در حدود ۱۱۷ خانواده و جمعیتی معادل ۷۵۰ نفر را در دل خانه‌های صخره‌ای‌اش جا داده است. جالب است بدانید که بیش‌تر زنان روستای کندوان باسواد هستند و درصد بیسوادان این روستا حتی از درصد بیسوادان شهر تبریز هم کم‌تر است!

اما زندگی در چنین جای زیبا و

کندوان دارای مسجد و حمام و مدرسه و آسیاب است و مراتع و دره‌های سرسبز اطراف روستا امکان دامپروری را برای ساکنان کندوان ایجاد کرده است.

کندوان علاوه بر معماری بسیار زیبایش یکی از خوش آب و هواترین نقاط کوهستانی ایران است که علاوه بر نهری نسبتاً بزرگ چشمه‌های آب معدنی هم دارد این چشمه‌های آب معدنی دارای یک سری خواص پزشکی نظیر دفع سنگ کلیه هستند. کندوان همچنین به دلیل لبنیات مرغوب و عسل طبیعی‌اش مشهور است.

اما شما فکر می‌کنید روستای کندوان چند سال دارد و چرا به این شکل ساخته شده است؟!

محققان، روستای کندوان را متعلق به قرن هفتم ه. ق یعنی در حدود هفتصد سال قبل می‌دانند اما بعضی از پژوهشگران این روستا را بسیار قدیمی‌تر و مربوط به دوران پیش از اسلام دانسته و معتقدند خانه‌های دوکی شکل یا کله قندی کندوان به دست ساسانیان به وجود آمده است.

